

Aplikacje www

Wykład 1

Wprowadzenie do tematyki

Joanna Kołodziejczyk

19 luty 2016

Plan wykładu

- 1 Wprowadzenie
- 2 Jak działa Web?
- 3 Bezpieczeństwo
- 4 User eXperience

Aplikacje WWW

Aplikacja / software

Oprogramowanie, samodzielny program wymagający interakcji z użytkownikiem (oprogramowanie użytkowe).

Aplikacje WWW

Aplikacja / software

Oprogramowanie, samodzielny program wymagający interakcji z użytkownikiem (oprogramowanie użytkowe).

World Wide Web

internetowy system informacyjny oparty na publicznie dostępnych, otwartych standardach IETF (<https://www.ietf.org/newcomers.html>) i W3C. WWW jest usługą internetową, która ze względu na zdobytą popularność bywa błędnie utożsamiana z całym Internetem^a

---

^awikipedia

Aplikacje WWW

Aplikacja / software

Oprogramowanie, samodzielny program wymagający interakcji z użytkownikiem (oprogramowanie użytkowe).

World Wide Web

internetowy system informacyjny oparty na publicznie dostępnych, otwartych standardach IETF (<https://www.ietf.org/newcomers.html>) i W3C. WWW jest usługą internetową, która ze względu na zdobytą popularność bywa błędnie utożsamiana z całym Internetem^a

---

^awikipedia

Pytanie

Jaka jest różnica pomiędzy Internetem a WWW?

W3C -World Wide Web Consortium

- Jest to organizacja międzynarodowa posiadająca członków jak i pracowników, która opracowuje standardy (protokoły i przewodniki) WWW.

W3C -World Wide Web Consortium

- Jest to organizacja międzynarodowa posiadająca członków jak i pracowników, która opracowuje standardy (protokoły i przewodniki) WWW.
- Cele:
  - Web for All (Web umożliwia komunikację, handel i dzielenie się wiedzą. W3C dba, aby te korzyści były dostępne dla wszystkich ludzi, bez względu na ich sprzęt, oprogramowanie, infrastrukturę, język ojczysty, kulturę, położenie geograficzne lub zdolność fizyczną lub psychiczną.)
  - Web on Everything (Liczba różnych rodzajów urządzeń, które mogą uzyskać dostęp do sieci wzrosła ogromnie. Telefony komórkowe, smartfony, palmtopy, interaktywne systemy telewizyjne, systemy odpowiedzi głosowych, urządzenia (Internet of things (IoT)))

W3C -World Wide Web Consortium

- Jest to organizacja międzynarodowa posiadająca członków jak i pracowników, która opracowuje standardy (protokoły i przewodniki) WWW.
- Cele:
  - Web for All (Web umożliwia komunikację, handel i dzielenie się wiedzą. W3C dba, aby te korzyści były dostępne dla wszystkich ludzi, bez względu na ich sprzęt, oprogramowanie, infrastrukturę, język ojczysty, kulturę, położenie geograficzne lub zdolność fizyczną lub psychiczną.)
  - Web on Everything (Liczba różnych rodzajów urządzeń, które mogą uzyskać dostęp do sieci wzrosła ogromnie. Telefony komórkowe, smartfony, palmtopy, interaktywne systemy telewizyjne, systemy odpowiedzi głosowych, urządzenia (Internet of things (IoT)))
- Ustala standardy: (<https://www.w3.org/standards/>)

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?
- Jak wyglądał świat Internetu 2 lat temu?

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?
- Jak wyglądał świat Internetu 2 lat temu?
- Do czego używasz Internetu? Jakich używasz stron Internetowych? Czego szukasz w Internecie?

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?
- Jak wyglądał świat Internetu 2 lat temu?
- Do czego używasz Internetu? Jakich używasz stron Internetowych? Czego szukasz w Internecie?
- How it works? <https://www.youtube.com/watch?v=QSIPNh0iMoE>

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?
- Jak wyglądał świat Internetu 2 lat temu?
- Do czego używasz Internetu? Jakich używasz stron Internetowych? Czego szukasz w Internecie?
- How it works? <https://www.youtube.com/watch?v=QSIPNh0iMoE>
- Przykłady http://blogs-images.forbes.com/jacobmorgan/files/2014/05/libelium_smart_world_infographic_big.png

Internet of Things

Dyskusja

- Jak wyglądał świat Internetu 10 lat temu?
- Jak wyglądał świat Internetu 2 lat temu?
- Do czego używasz Internetu? Jakich używasz stron Internetowych? Czego szukasz w Internecie?
- How it works? <https://www.youtube.com/watch?v=QSIPNh0iMoE>
- Przykłady http://blogs-images.forbes.com/jacobmorgan/files/2014/05/libelium_smart_world_infographic_big.png
- Twoje marzenie?

The Internet Engineering Task Force (IETF)

Cel:

Zadaniem IETF jest zwiększanie wydajności Internetu przez przygotowanie wysokiej jakości dokumentacji technicznej, która ma wpływ na sposób w jaki projektuje się, użytkuje i zarządza Internetem.

Ważny rozdział: **IETF Official Documents** ze strony:

<https://www.ietf.org/newcomers.html>

Plan wykładu

- 1 Wprowadzenie
- 2 Jak działa Web?**
- 3 Bezpieczeństwo
- 4 User eXperience

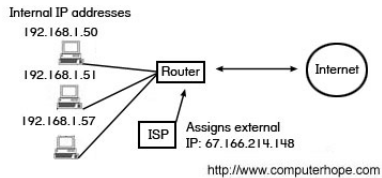

Połączenie urządzenia do Internetu

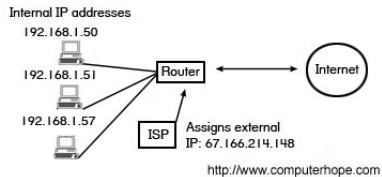
Cechy:

- 1 Wielu użytkowników może podłączyć się w tym samym czasie.
- 2 Każdy urządzenie dostaje indywidualny adres — adres IP (Internet Protocol Adress).
  - IPv4 — 54.68.155.51
  - IPv6 — 2600:1408:10::b833:6c31

Przydzielanie IP urządzeniom

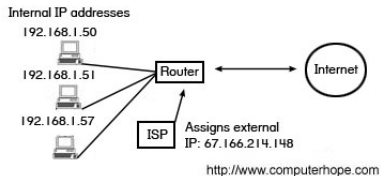
Przydzielanie IP urządzeniom

Dyskusja

Po co wprowadzono nowy standard?

Przydzielanie IP urządzeniom

Dyskusja

Po co wprowadzono nowy standard?

- IPv4 przestrzeń adresowa = $2^{32} = 4,294,967,296$, 4 pola 8 bitowe
- IPv6 przestrzeń adresowa = 2^{128} , bo 8 pól 16 bitowych

Nazwy domen/serwerów zamiast numerów IP

① DNS (Domain Name Servers)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Domain_Name_System

② nslookup — <http://www.hcidata.info/host2ip.htm>

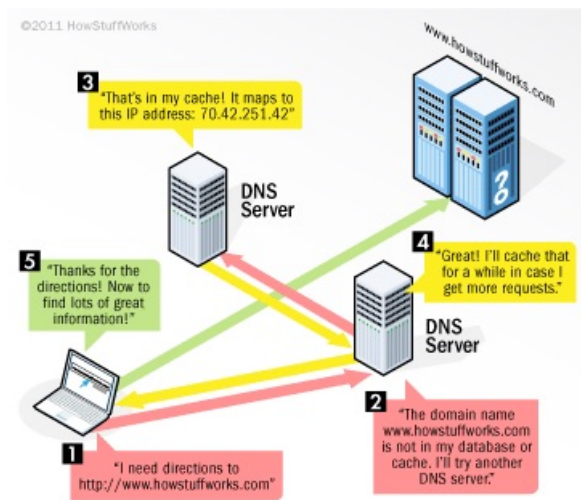
Nazwy domen/serwerów zamiast numerów IP

- 1 DNS (Domain Name Servers)
`https://pl.wikipedia.org/wiki/Domain_Name_System`
- 2 nslookup — `http://www.hcidata.info/host2ip.htm`

Dyskusja

Jaka jest różnica pomiędzy nazwą serwera a domeny?

HTTP status code

Algorytm

- 1 Użytkownik wpisuje adres URL.
- 2 DNS znajduje IP serwera.
- 3 Połączenie z komputera do serwera — droga do niego znajdowana przez router.
- 4 Wysłanie kontekstu do użytkownika (znane jest jego IP):
  - 1 tekst
  - 2 obrazy
  - 3 moduły analityczne

Protokołu HTTP

`https://pl.wikipedia.org/wiki/Hypertext_Transfer_Protocol`

Przykład:

W przeglądarce wpisujesz URL (Uniform Resource Locator) [oznacza ujednolicony format adresowania zasobów (informacji, danych, usług) stosowany w Internecie i w sieciach lokalnych] np. `http://pwsz.pl` i komenda HTTP jest przesyłana do serwera by zostać obsłużona - zapytanie jest wykonane.

Protokołu HTTP — przykład

Zapytanie: `http://www.example.com/path/file`

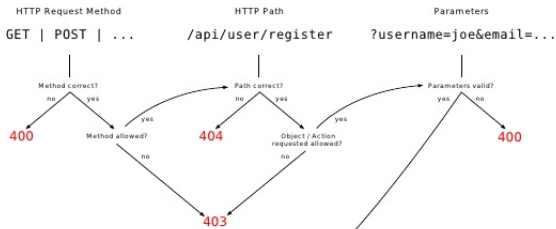
- 1 Po stronie klienta (architektura klient-serwer) wpis jest interpretowany jako połączenie z `www.example.com` (Serwer) z następującym zapytaniem HTTP 1.1

```
GET /path/file.html HTTP/1.1  
Host: www.example.com}
```

- 2 Serwer doda `path/file.html` do ścieżki oznaczonej jako root w danej domenie.
- 3 Serwer generuje odpowiedź w postaci kodu (HTTP status code). Kod pozwala zidentyfikować problem.

HTTP status code

REST HTTP Response Code Cheat Sheet

200

HTTP Status Codes

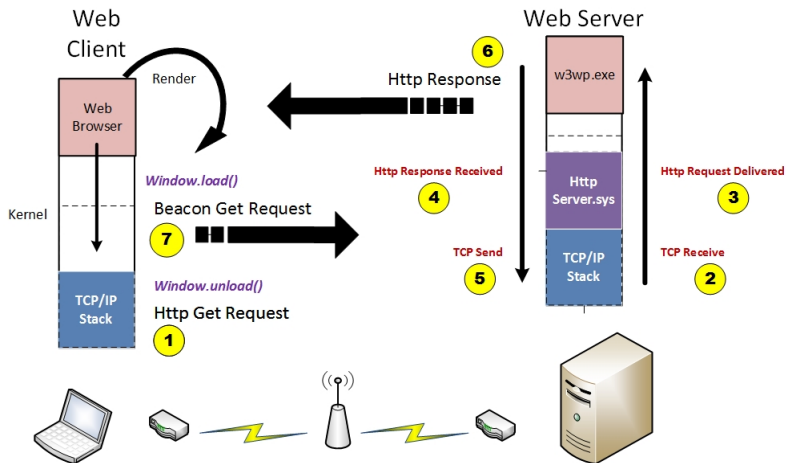
200 Ok
 400 Bad Request
 403 Forbidden
 404 Not found

Global Media®

@author Mattias Tackner <m.tackner@global-media.de>
 @version 0.01: REST-Response-Code-Cheat-Sheet.rtf 08.2009-08-18 10:01:14Z tackner s

© 2009 Global Media GmbH
<http://www.global-group.de/>
 All rights reserved.

Schemat działania protokołu HTTP

http:
[//computerperformancebydesign.com/web-application-trace-explorer/web-page-composition-sequence-diagram/](http://computerperformancebydesign.com/web-application-trace-explorer/web-page-composition-sequence-diagram/)

Transfer danych na poziomie fizycznym

https://www.youtube.com/watch?v=ZonvMhT5c_Q

Pakiet zawiera:

- nagłówek: adres nadawcy i adres odbiorcy (analogia: koperta)
- zawartość: treść (analogia: list)
- może zawierać informacje kontrolne

Strona klienta — aplikacja

Przeglądarka internetowa lub WWW

To oprogramowanie (na różne urządzenia) do wyświetlania zawartości stron WWW.

- Przykłady: Chrome, Safari, IE, Firefox, Opera
- Zadanie: zinterpretować przesłany kod strony i wyświetlić użytkownikowi (inne?)
- Bezpieczeństwo jest sprawą nadrzędną.

Przeglądarka internetowa

Pytania

- Jakie znasz przeglądarki?
- Od którego roku korzystasz i jaka jest najstarsza pamiętana przez Ciebie przeglądarka?
- Jak sądzisz jaka jest najpopularniejsza przeglądarka?

https://pl.wikipedia.org/wiki/Przeglądarka_internetowa

Serwer WWW

Serwer WWW

Oferuje zawartość strony WWW: tekst + obrazki wielu użytkownikom jednocześnie.

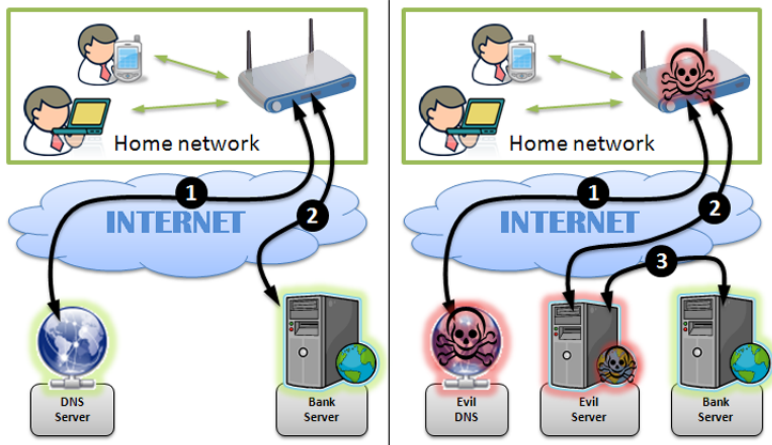
- Może być uruchomiony na dowolnym komputerze.
- Przykłady: Apache, NGINX, IIS
- Może też korzystać z usług innego, równoległe działającego oprogramowania, np. MySQL i PHP

Plan wykładu

- 1 Wprowadzenie
- 2 Jak działa Web?
- 3 Bezpieczeństwo**
- 4 User eXperience

DNS hijack - router

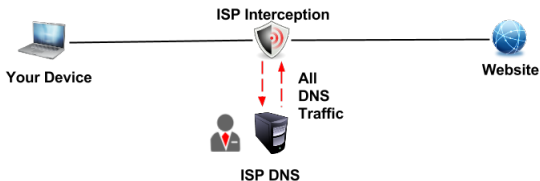

<http://thehackernews.com/2014/02/hackers-exploiting-router.html>

DNS hijack - router — rozwiązanie

- aktualizować firmaware routera
- zmienić domyślne wartości logowania (administratora)
- ograniczyć dostęp do konfiguracji routera (lokalnie/ NIE WAN, tylko z określonego urzędzania)
- używać dobrego oprogramowania antywirusowego (malware) wykrywający np. DNSChanger trojan.
- sprawdź swój serwer DNS: <http://www.dcwg.org/detect/>

DNS hijack - ISPs exposed

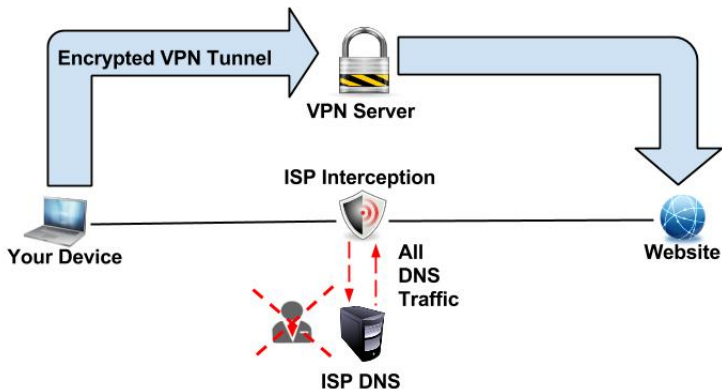

Wykrycie:

- ping the hostname thevpnguru-dns-exposed.tld - jeżeli zawiedzie — OK, jeżeli nie — jesteś ofiarą DNS hijacking
- Zmień adres DNS na urządzenie, które używasz na 0.0.0.0 lub 0.0.0.1. Jeżeli Internet nadal działa jesteś ofiarą DNS hijacking

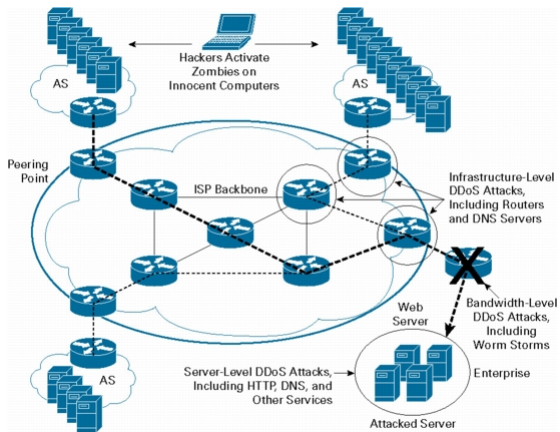
<https://thevpn.guru/dns-hijacking-exposed-explained/>

DNS hijack - ISPs exposed — rozwiązanie

<https://thevpn.guru/dns-hijacking-exposed-explained/>

DDoS: Distributed Denial of Service

http://www.cisco.com/c/en/us/products/collateral/security/traffic-anomaly-detector-xt-5600a/prod_white_paper0900aecd8011e927.html

Plan wykładu

- 1 Wprowadzenie
- 2 Jak działa Web?
- 3 Bezpieczeństwo
- 4 User eXperience**

Elementy istotne w odbiorze stron WWW

- SEO search engine optimization — Optymalizacja dla wyszukiwarek internetowych: on-page — działania prowadzone bezpośrednio na stronie internetowej (wpływające na jej budowę, treść i strukturę).
- User eXperience, UX (doświadczenie użytkownika) – całość wrażeń, jakich doświadcza użytkownik podczas korzystania ze strony WWW.
- User Interface

User eXperience

- Ergonomia: zdrowie, bezpieczeństwo, komfort
  - Psychologia, informatyka
  - biomechanika, nauki kognitywne
- Jak się przegląda daną stronę — użyteczność (usability). Wykonuje się badania, testy, na podstawie których określa się:
  - Czcionki
  - Kształty (Jakie wolisz przyciski z ostrymi narożnikami czy zaokrąglonymi?)
  - Kolory

User eXperience

- Ergonomia: zdrowie, bezpieczeństwo, komfort
  - Psychologia, informatyka
  - biomechanika, nauki kognitywne
- Jak się przegląda daną stronę — użyteczność (usability). Wykonuje się badania, testy, na podstawie których określa się:
  - Czcionki
  - Kształty (Jakie wolisz przyciski z ostrymi narożnikami czy zaokrąglonymi?)
  - Kolory

Dyskusja

31 UX Myths from <http://uxmyths.com>